

אָיט אימא עד שתהא פורקת. דס"א שמינה אוכלת אלה
 כשהיא רואה הגפן נפמיה אזל כשמינה רואה שהגפן עליה
 או בעגלה אינה אוכלת ואע"ג דנעמא דחסימה לאו משום דחזיא
 ומנטערט הוא י"קמ"ל דלא קאי אמפני שהצט אצידה דמן הדין
 אוכלת אלה מילתא בצאפי נפשיה הוא:
איבעית אימא ררב אימא

HebrewBooks.org | Moznani Publisher

פ א ב מיי פ"ב מה' ספרות ה' א סג
לאון קפד טוש"ע ח"מ ס'
של סעיף א:
פ ד ג ד ה מיי שס פ"ב
ה' יא סג עשין א'
טוש"ע ח"מ ס' של סעיף
ז:
פ ה ז ז שס כהג"ה:
פ ו ח ט י מיי שס ה'
יג ד טוש"ע שס
סעיף טז:

תורה אור השלם
1 כי תבא בכרם רעף
ואכלת ענבים בנפשך
שבעך ואל בליך לא
תתן: דברים כג כה

מוסף רש"י
אף פועל אם חסמת.
קצת דמים שלא לאכול או
בחוקה, פטור. מלאו דלא
תחסוס (לעיל פה:).

הגהות הב"ח
(א) גמ' קמיה דרז כהנא
אמר לי דלמא נעוּשין
בסעודתן דעבדו ואכלו
ורב אפ"ה ימא:

הגהות הגר"א
[א] רש"י ד"ה ת"ק ל"ל
 כו'. נ"ב אבל הרא"ש
 מפרש להיפך וכשיטתו
 שפקס צוללו כחכמים
 וכ"ד הר"מ ורמב"ם
 שהשיטתו להני מיימרי דרב
 אפי' [ב] תוס' ד"ה א.
 שלא ויזה כו'. נ"ב דלא
 כרש"י ד"ה לנדיפ. טור:

וְיִוְתָר עַל שְׂכָרוֹ. לְקַמֵּן יִלְךָ מִכִּנְפֶּסֶךָ
 בְּשִׁכְרֹתָיו שְׂמוֹסֵר נִפְשׁוֹ עָלָיו לַעֲלוֹת
 בְּחִילָן אוֹ בְּמִקְוֹם סָכְנָה: **וְהָאֵל סוֹמֵס**
הַפֶּסַח בְּפָנָיו. שִׁמְעֵנּוּ לְשׁוֹכְרוֹ
 לְמַלְאכָתּוֹ: **בְּב' אֶזְכָּר מַלְמָדִין.** אוֹמְרִין
 עַל דֶּרֶךְ עֲנֵה הוֹנֵגֶת: **לֹא שְׂכָרוֹ אֵלָּא**
לְבָצוֹר אֲשֶׁכּוֹל אָדָם. אוֹכֵל לֹא לְאוֹתוֹ
 אֲשֶׁכּוֹל: **ס"ק אִיִּם לֹא דִרְבִּי אִמִּי.**
 וְהֵ"ק פּוֹעֵל אוֹכֵל קִישׁוֹת שֶׁהֵיא לְבָדָה
 אֵינָן עוֹד וְאִפִּי הֵיא שׁוֹה דִּינָר וְחֵתָא
 רַבִּי אֲלַעְזָר לְמִימַר בֵּין שֶׁהֵיא לְבָדָה
 בֵּינָן שְׂכָרוֹ לֵה וּלְחִזְרוֹתֶיהָ אִם שׁוֹה
 וְיִוְתָר עַל שְׂכָרוֹ לֹא יֵאֲכֹלנָה וְחֵתָא רַבָּנָן
 בְּתַרְתָּא לְמִימַר יוֹתָר עַל שְׂכָרוֹ מוֹתָא
 הָאֵל לְחֹבֵל שֶׁסְכִיר יוֹם הוּא אֵלָּא
 שְׂכָרוֹ לְהַקְשִׁיּוֹת לְבָדָה לֵית לֵהוּ דִּרְבִּי
 אֲסִי: **אֲסִי:** **לֹא בָצָר.** שְׂכָרוֹ לְכָל הַיּוֹם
 מוֹתָר לְאֲכֹל לְאֲשְׁכּוֹל רֵאשׁוֹן שְׂבָצָר:
מֵשׁוֹס דְּלִיכָא לְמֵיבֵז לְגַלְיוֹ שֶׁל צַעַל
הַבָּצִים. דְּרִימָא לִיֵּה הֵב בְּרִישָׁא וְהִדֵּר
 אֲחִיל דְּלִיכָא לְאֲכֹל: **דְּלִיכָא דְּלִיכָא**
לְקוֹיָמִי בְּצָסוֹם. אִימָא לֹא יוֹכֵחַ הוּא
 תּוֹרָה אֵלָּא אִ"כ נָתַן: **מְגִילָה סְפָרִיס.**
 מְגִילָה טְמוּנָה לְפִי שְׁאִסוֹר לְכַתּוּב
 הִלְכּוֹת וְכִשְׁהִיא שׁוֹמֵעַ דְּבַר חִידוּשׁ
 וְיִוְרָא לְשׁוֹכְחֵהּ הִיא כּוֹתֵבָא וּמִסְתַּמֵּר מִן
 הָעֵינָן: **בְּצִיחָא כָּל אָדָם.** וְאִפִּי אִינוּ
 שְׂכִירָיו: **ס"ק [א] לִיֵּה לִיֵּה דְּאִיסִי.** דֵּהָא
 אוֹכֵל פּוֹעֵל קָתְנִי וְרַבָּנָן בְּתַרְתָּא אִית
 לֵהוּ דְּאִיסִי וְהֵ"ק וְחִתְמִים מַתִּירִין
 לְאֲכֹלֵי יוֹתָר עַל שְׂכָרוֹ דִּלְאוּ שְׂכִיר
 נִמְנִי אֲחִיל: **מֵשְׁלוֹ הוּא אוֹכֵל.** מוֹסַפֵּת
 שְׂכָר הוּא שְׁהוּסִיפָה לוֹ תּוֹרָה: אוֹ
מֵשֶׁל שְׂמִים. בְּתַחֲנִת גְּמִילוֹת חֲסָדִים
 כְּשֶׁאֲרַח מַתְנוֹת עֵינִים: **סָנֹ.** אֲחִילִיתִי
 כִּי הִיכִי יִתֵּן שְׂכָרוֹ לְכָל מִי שִׁירָכָה:
 וְכִי לְדִידֵיהּ וְכִי לִיֵּה רַחֲמֵנָה: **בְּזָדָקָה וְכִל**
מִמֶּנּוּ דִּלָּא מִטָּא לְחִידֵיהּ לֹא אֵלִי לִיֵּה
לְדִיחְבָּה שְׂכָרָתוֹ וְכִינּוּ: **אֵלִי כֹס בּוֹזָא.**
 בְּתַמְיָה. וְכִי מוֹסַפֵּת מַרְבּוּהָ עַל הָעֵיקָר:
וְדַמְר סָבַר מֵשְׁלוֹ הוּא אוֹכֵל. וְהֵלֶכֶךְ
 לֹא יֵאֲכֹל יוֹתָר עַל שְׂכָרוֹ דְּאִין מוֹסַפֵּת
 מַרְבּוּהָ עַל הָעֵיקָר: **וּמַר סָבַר מֵשֶׁל**
שְׂמִים הוּא אוֹכֵל. וְחִי לִיֵּה רַחֲמֵנָא:
וְאִתְּלַגְלַג עַלְמָא. בְּזָדָק שְׂכָרָתוֹ מוֹסֵר
 גִּפְשָׁךְ עָלָיו לַעֲלוֹת בְּזָבָב וְלַעֲלוֹת בְּחִילָן
 לְדוֹמָסֵר נִפְשׁוֹ לְמִתָּה וְהֵינּוּ **"סְכִיר":** נוֹרֵי.
 שְׁאִסוֹר בְּעִנְבִּים: **מֵשׁוֹס לָךְ לָךְ אֲמִירִין**
נוֹיָרָא סָחוֹר סָחוֹר לְכַרְמָא לֹא סָקֵרָב.
 כְּלוּמָר קִסְפָּא הוּא דְקִנְסוּהוּ שִׁמְעֵנּוּ
 וְעַלְמוֹ מִלְּהַשְׁמִיר לְעַנְבִּים: **קָא נָסִיב**
לֵה. גִּמְרָא קָרָא דְפוֹעֵל וְעוֹלָם **"רַבָּנָן**
הֵיא וְקָרָא אֲסַמְכָתָא צַעֲלָמָא:
לְקָאוֹת. לִיבְשָׁן בְּשָׂדֵה לַעֲשׂוֹת קִצְיָאוֹת:
 הִרִי

וּמִהֶלֶךְ כְּעוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה דָּמִי: וּבַחֲמוֹר כִּשְׁהֵיא פוֹרֶקֶת: כִּשְׁהֵיא פוֹרֶקֶת מֵהִיכָן אָכְלָה אִימָא "עַד שֶׁתָּהָא פוֹרֶקֶת תִּנְיָנָא לְהָא דְתַנּוּ רַבְנֵי חֲמוֹר וּגְמַל אוֹכְלִים מִמַּשְׂאוֹי שְׁעָל גְּבִיּהֵן וּבִלְבָד שְׁלֵא יִטּוֹל בִּידּוֹ וַיֹּאכִילֵם: מִתְנִי' יֹאכֵל פּוֹעֵל קִישוֹת אִפִּילוּ בְּדִינָר כּוֹתֶבֶת וַאֲפִילוּ בְּדִינָר ר' אֱלֵעָזָר חֲסִמָא אָמַר לֹא יֹאכֵל פּוֹעֵל תַּר עַל שִׁכְרוֹ וְחֲכָמִים יִמְתִּירֵין אֲבָל מַלְמַדִּין אֶת הָאָדָם שְׁלֵא יִהְיֶה רַעֲבֶתָן וַיְהִי סוּתָם אֶת הַפֶּתַח בִּפְנֵיו: גְּמ' חֲכָמִים הֵייוּ תָנָא קָמָא אִימָא בִּינִיּוּהּ אֲבָל מַלְמַדִּין לְתָנָא קָמָא לִית לִיהּ מַלְמַדִּין לְרַבְנָן אִית לְהוּ מַלְמַדִּין אִיבַעֲיַת אִימָא אִיכָא בִּינִיּוּהּ וְדָרְב אָסִי דֹאמֵר רַב אָסִי אִפִּילוּ לֹא שִׁכְרוֹ אִלָּא לְבַצּוֹר אֲשִׁכּוֹל אַחַד אוֹכְלוּ וַאֲמַר רַב אָסִי אִפִּילוּ לֹא בִצָּר אִלָּא אֲשִׁכּוֹל אַחַד אוֹכְלוּ וְצָרִיכָא דְרֵי אֲשִׁמְעִין הָךְ קַמִּיָּתָא מִשּׁוּם דְּלֹא אִיכָא לְמִיתָב לְכֻלּוּי שֶׁל בַּעַל הַבֵּית אֲבָל הֵיכָא דֹאִיכָא לְמִיתָב לְכֻלּוּי שֶׁל בַּעַל הַבֵּית אִימָא יִלִּיתָב בְּרִישָׁא וְהָדָר לִיכּוֹל וְאִי אֲשִׁמְעִין בְּהָא דֹאפֶשֶׁר לְקִיּוּמִי לְבַסּוּף אֲבָל הֵיכָא דְלֹא אֲפֶשֶׁר לְקִיּוּמִי לְבַסּוּף אִימָא לֹא צָרִיכָא אִיבַעֲיַת אִימָא אִיכָא בִּינִיּוּהּ דָּרְב דֹאמֵר רַב מִצְאָתִי מְגִילַת סְתָרִים בִּי רַבִּי חֲיִיָּא וְכָתוּב בָּהּ אִיסִי בֵּן יְהוּדָה אָמַר יְכִי תִבָּא בְּכֶרֶם רַעַךְ בְּבִיאַת כָּל אָדָם הַכְּתוּב מַדְבֵּר וַאֲמַר רַב לֹא שִׁבַּק אִיסִי חַי לְכָל בְּרִיהּ אָמַר רַב אֲשִׁי אֲמִרְתִּיהּ לְשִׁמְעֵתָא קַמִּיהּ דָּרְב כְּהָנָא ⁽⁶⁾ דְּלִמָּא בְּעוֹשִׂין בְּסַעֲדוֹתָם דְּעַבְדּוּ וַאֲכָלוּ אָמַר לִי אִפִּילוּ הָכִי נִיחָא לִיהּ לֹאִינִישׁ לֹאִוּגֵר אַגּוּרִי וְנִיקְטָפְיָה לְפִרְדִּיסִיהּ וְלֹא נִיתּוּ כּוֹלֵי עֲלִמָא וַאֲכָלוּ לִיהּ אִיבַעֲיָא לְהוּ פּוֹעֵל מִשְׁלוּ הוּא אוֹכֵל אוּ מִשְׁלֵי שְׁמִים הוּא אוֹכֵל לְמָאִי נִפְקָא מִינָהּ דֹאמֵר תְּנוּ לֹאשְׁתִּי וּבְנֵי אִי אֲמַרְתָּ מִשְׁלוּ הוּא אוֹכֵל יְהִיבִין לְהוּ אִלָּא אִי אֲמַרְתָּ מִשְׁלֵי שְׁמִים הוּא אוֹכֵל יִלְדִידִיהּ זָכִי לִיהּ רַחֲמָנָא לֹאשְׁתּוֹ וּבְנֵיו לֹא זָכִי לְהוּ רַחֲמָנָא מָאִי תָא שְׁמַע אוֹכֵל פּוֹעֵל קִישוֹת וַאֲפִילוּ בְּדִינָר כּוֹתֶבֶת וַאֲפִילוּ בְּדִינָר אִי אֲמַרְתָּ מִשְׁלוּ הוּא אוֹכֵל אוּגִיר בְּדִנְקָא אֲכִיל בּוּזָא וְאִלָּא מָאִי מִשְׁלֵי שְׁמִים הוּא אוֹכֵל סוּף סוּף אוּגִיר בְּדִנְקָא אֲכִיל בּוּזָא אִלָּא מָאִי אִית לָךְ לְמִימֵר רַחֲמָנָא זָכִי לִיהּ חֲכָא גַּמִּי רַחֲמָנָא זָכִי לִיהּ תָא שְׁמַע ר' אֱלֵעָזָר חֲסִמָא אָמַר לֹא יֹאכֵל פּוֹעֵל יוֹתֵר עַל שִׁכְרוֹ וְחֲכָמִים מְתִירֵין מָאִי לֹאֵן בְּהָא

כלומר קנסה הוא דקנסיהו שיתנע
עמנו מלהשכיר לענבים: קא נסיב
לה. גמרא קרא דפועל ועולם ה' רבנן
היא וקרא אסמכתא בעלמא:
לקיום. לייבשן בשדה לעשות קציעות:
הרי

אין שומעין לו ואי אמרת משלו הוא אוכל אמאי אין שומעין לו מאי פועל נזיר והתניא פועל ה' מידי
גבי הדדי תניין תא שמע מנין לפועל שאמר תנו לאשתי ובני שאין שומעין לו שנאמר ואל כלך לא תתן
וכי תימא הכי נמי נזיר אי הכי משום אל כלך לא תתן משום לך לך אמרין נזירא הוא אין הכי
נמי ואידי דקתני לה בלשון פועל קא נסיב לה קרא דפועל תא שמע ה' השוכר את הפועל לקצות בתאנים
הרי